

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ім. Івана Боберського

Кафедра хореографії та мистецтвознавства

**«ВИХОВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВИЧОК ВИКЛАДАЧІВ БАЛЬНИХ
ТАНЦІВ У СТУДЕНТІВ»**

**З дисципліни «Методика викладання хореографічних дисциплін у вищих
навчальних закладах»**

(тези лекції для студентів V-IV курсу)

Рівень вищої освіти – другий магістерський

Спеціальність 024 Хореографія)

Склала : викладач кафедри хореографії
та мистецтвознавства

Токар Т.В.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри хореографії та
мистецтвознавства

Протокол № 1 від «31» серпня 2022 р.

Зав. кафедри: проф., к.п.н. _____ Сосіна В. Ю.

Львів 2022

План

1. Характеристика діяльності та зміст умінь студентів
2. Орієнтовний навчально-тренувальний комплекс вправ

1. Характеристика діяльності та зміст умінь студентів

Виробничі функції, типові задачі діяльності, уміння та компетенції, якими повинен володіти студент спеціальності «Хореографія».

Назва діяльності	Зміст уміння
Набір учасників до танцювального колективу	Використовуючи рекламно-інформаційні засоби діяльності, форми культурно-масової роботи, володіючи психолого-педагогічними та спеціальними знаннями, уміти: <ul style="list-style-type: none"> – виявляти сценічних, музично і фізично обдарованих представників населення; – залучати сценічних, музично і фізично обдарованих представників населення до участі в роботі колективу
Організація колективу	Використовуючи знання основ педагогіки та вікової психології, методики роботи з хореографічним колективом, уміти: <ul style="list-style-type: none"> – здійснити розподіл учасників за групами; сформувати в колективі органи самоврядування; – здійснювати організаційне керівництво колективом
Планування і облік роботи колективу	Володіючи методикою планування та ведення нормативної документації, уміти: <ul style="list-style-type: none"> – здійснювати перспективне і поточне планування роботи колективу; – складати розклад занять та репетицій; – вести обліково-звітну документацію

<p>Організація навчально-виховної роботи в хореографічному класі (колективі)</p>	<p>Знаючи основи педагогіки, методика викладання хореографічних дисциплін, уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – науково організувати навчально-виховний процес; – чітко поставити конкретну мету; – визначити зміст роботи; – вибрати раціональні форми і методи виконання діяльності; – організувати фронтальну, мало групову, групову, парну, індивідуальну роботу студентів; – організовувати поза аудиторні заходи; – встановити тісні педагогічні контакти з батьками з метою забезпечення єдності в роботі школи і сім'ї
<p>Організація оптимальних умов діяльності і керівництво роботою учнів</p>	<p>Враховуючи основні функції і завдання навчально-виховного процесу та сучасні вимоги до викладача, уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – організувати і керувати пізнавальною діяльністю студентів на основі закономірностей і принципів навчання; – володіти формами і методами організації навчально-виховного процесу, педагогічної діагностики та педагогічного прогнозування; – здійснювати планування своєї діяльності; – створити умови, за яких студенти можуть найбільш раціонально і продуктивно засвоювати матеріал
<p>Проектування навчально-пізнавальної діяльності</p>	<p>Спираючись на знання з історії, педагогіки, психології, соціології, уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – прогнозувати і проектувати діяльність студентів, що спрямована на засвоєння ними педагогічно-адаптованого соціального досвіду, взаємодіяти в навчально-пізнавальному процесі; – відбирати зміст, форми, методи навчання; – мотивувати і стимулювати навчально-пізнавальну діяльність студентів на різних її етапах; – прогнозувати попередні результати знань, умінь і навичок
<p>Створення матеріально-технічної бази</p>	<p>Виходячи зі специфіки танцювального колективу, віку учасників, фінансових можливостей, уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розробити вимоги для обладнання репетиційного (навчального) приміщення;

	<ul style="list-style-type: none"> – визначити перелік необхідних матеріалів, обладнання, музичних інструментів, аудіовізуальної техніки, нотної та спеціальної літератури, костюмів, взуття, здійснювати їх відбір і придбання; – скласти кошторис витрат на матеріально-технічне забезпечення роботи колективу; – здійснити підбір костюмів, взуття, аксесуарів для танцювального номера; – організувати підготовку рекламної продукції до концертних виступів колективу (афіші, програми, буклети тощо); – готувати сценічні площадки для виступів колективу (розміщення учасників, оформлення і обладнання сцени тощо); – користуватися аудіовізуальною апаратурою, налагоджувати звукову та освітлювальну апаратуру; – організувати збереження і ремонт обладнання, костюмів, взуття, реквізиту тощо
Створення безпечних умов праці	<p>Володіючи знаннями з безпеки життєдіяльності, уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – створювати безпечні умови для роботи; – враховувати в процесі занять санітарно-гігієнічні та медико-фізіологічні особливості щодо фізичного навантаження членів колективу; – піклуватися про здоров'я членів колективу, викорінювати їх фізичні вади; – запобігати професійним захворюванням, проводити профілактичні заходи щодо травматизму на виробництві

2.Орієнтовний навчально-тренувальний комплекс вправ

Колективно-порядкові тренувальні та ритмічні вправи як основа танцювальних рухів. Тренувальні вправи відіграють важливу роль під час навчання спортивному бальному танцю, закладають в учнів надійний фундамент основ танцювальних рухів. Учні мають можливість підвищувати і вдосконалювати свою виконавську майстерність, свої рухові навички. Танцювальна гімнастика, тобто вправи для засвоєння техніки танцю, необхідна для набуття учнями танцювальних навичок, легкості, грації. Тренувальні вправи допомагають учням легше розучити і засвоїти танцювальний репертуар. Необхідно, щоб учні свідомо підходили до технічно правильного виконання тренувальних вправ. Лише у тих випадках, коли педагог переконаний у необхідності тренувальних вправ і зумів довести це учням, тренаж дає позитивні результати.

Оснoву навчально-тренувального комплексу вправ, який використовується при навчанні бальному танцю, становлять найбільш корисні для бальної хореографії вправи класичного і народного танців.

На відміну від класичного або характерного народно-сценічного танців, де рухи засвоюються спочатку біля станка, особливістю тренажу тут є розучування і виконання всіх вправ на середині залу без опори.

До складання тренувальних вправ викладач повинен підходити творчо. Тренувальні вправи підбираються виходячи з конкретної мети, завдань навчання та інших умов. Педагог повинен також враховувати індивідуальні особливості учнів.

До систематичних занять тренажем учнів необхідно привчати з перших уроків. Потрібно регулярно, на кожному уроці, займатися підготовчими вправами для ніг, рук, тулуба, – це розвиває пластичність рухів і музикальність. Засвоювати матеріал важливо послідовно, починаючи з розучування найпростіших вправ. Із розвитком координації рухів вправи можуть і повинні ускладнюватися.

Основні колективно-порядкові вправи

Вхід до зали танцювальним кроком.

Положення рук.

Шикування, перешикування та переміщення у танцювальній залі в різних напрямках.

Простий крок уперед, назад, убік.

Танцювальний крок.

Підскоки.

Основні ритмічні вправи

Оплески у долоні в музичних розмірах 2/4, 3/4, 4/4, з акцентуванням різних долей такту.

Поєднання ритмічних оплесків з різними видами:

- танцювальних рухів;
- стрибків;
- рухів рук, голови, тулуба.

Основні тренувальні вправи

Вироблення постави тулуба, ніг, рук, голови.

Позиції ніг, які використовуються у бальних танцях (**I, II, III, VI**).

Позиції рук (підготовча, **I, II, III**).

Demi-plie – демі-пліє (напівприсідання у **I, II, III, VI** позиціях ніг).

Grand plie – гранд пліє (повне присідання у **I, III** позиціях).

Battement tendu – батман тандю (ковзання ногою по підлозі у **I, III** позиціях вперед, убік, назад).

Battement tendu з demi-plie – батман тандю з демі-пліє (ковзання ногою по підлозі з напівприсіданням у **I, III** позиціях вперед, убік, назад).

Battement tendu jeté – батман тандю жете (у **I, III** позиціях – хрестом).

Battement tendu jeté – батман тандю жете зі скороченням стопи у повітрі (у **I, III** позиціях – хрестом).

Grand battement jeté – гранд батман жете (великі кидки у **I, III** позиціях – хрестом).

Releve – релеве (підйом на півпальці у **I, II, III, VI** позиціях).

Різні види Port-de-bras – пор-де-брас (переводи рук).

Ритмічні вправи

Вправи для рук:

- відведення рук ривком угору, вниз, убік;
- обернення кисті, передпліччя всієї руки у різних площинах.

Вправи для шиї:

- нахили голови вперед, назад, праворуч, ліворуч;
- зміщення голови вперед, назад, праворуч, ліворуч при нерухомих плечах;
- кругові рухи.

Вправи для плечей:

- піднімання та опускання; висування вперед і назад;
- кругові рухи.

Вправи для тулуба:

- повороти праворуч, ліворуч;
- нахили вперед, назад, праворуч, ліворуч;
- зміщення верхньої частини тулуба вперед, назад, праворуч, ліворуч;
- кругові рухи;
- хвильові рухи.

Вправи для стегон:

- зміщення стегон вперед, назад, праворуч, ліворуч при нерухомій верхній частині тулуба;
- кругові рухи;
- підскоки: на двох ногах, на одній нозі, з ноги на ногу.

Використана література

1. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі. Київ: Музична Україна, 1974. 240 с.
2. Вакуленко О. М. «Світ танцю» Філіпа Річардсона. Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство, 2016. Вип. 34. С. 54-60.
- 3.